

Dalslundskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Årskurs 4-6

& fritidshem

2018/2019

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Årshjul	4
3. Begrepp	5
4. Delaktighet och tillgänglighet	6
5. Främjande insatser 18/19	7
6. Förebyggande insatser 18/19	9
7. Åtgärdande insatser 18/19	11
8. Utvärdering av insatser 17/18	12
9. Kartläggning 17/18	13

1. Inledning

Detta är en kombinerad plan som beskriver Dalslundskolans arbete mot kränkningar och mot diskriminering.

Planen omfattar två skolenheter, Dalslundskolans årskurs 4-6 samt fritidshem. Separata utvärderingar och kartläggningar har gjorts för att särskilja verksamheterna. Planen omfattar läsåret 2018/2019 och är giltig mellan 20 augusti 2018 och 20 augusti 2019. Det är ytterst skolans rektor som är ansvarig för denna plan.

Denna likabehandlingsplan riktar sig främst till dig som är elev på skolan samt till dig som är förälder till elev på skolan.

Vision

Dalslundskolan ska vara en trygg miljö för alla, fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vår likabehandlingsplan ska vara ett levande dokument för skolans alla elever, deras vårdnadshavare och all personal. All personal ska ha god kännedom om de rutiner som finns om det skulle uppstå en situation där en elev upplever sig kränkt, diskriminerad eller trakasserad.

Befogade tillsägelser

För att upprätthålla en god skolmiljö har rektor och lärare, om omständigheterna kräver det, möjlighet att tillrättavisa en elev eller använda sig av andra disciplinära åtgärder. Detta framgår av följande stycke i 6 § i skollagen.

Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. Enligt de förutsättningar som följer av 7-23 § får det beslutas om utvisning, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering vid en annan skolenhet, avstängning och omhändertagande av föremål. En åtgärd enligt första eller andra stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Även om eleven kan uppfatta detta som en kränkning är en sådan åtgärd ur lagens mening ingen kränkning.

Dalslundskolans likabehandlingsgrupp

Dalslundskolan 4-6 har en likabehandlingsgrupp. Gruppen träffas en gång per månad och består av lärare, rektor och kurator. Det är likabehandlingsgruppen som ansvarar för att det likabehandlingsarbete som framgår i denna plan hålls levande under hela läsåret.

2. Årshjul

Dalslund 4-6 arbetar med ett årshjul för att systematisera likabehandlingsarbetet över läsåret.

Årshjul likabehandling 4-6

3. Begrepp

Kränkande behandling

Kränkande behandling innebär att en elevs värdighet kränkts utifrån en annan elev eller personals agerande. En kränkande behandling har ingen koppling till de sju olika diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier

Trakasserier innebär att en elevs värdighet kränks utifrån en annan elev eller personals agerande som har koppling till de sju diskrimineringsgrunderna.

Diskriminering

Diskriminering inträffar när en elev missgynnas utifrån någon av de sju olika diskrimineringsgrunderna. En elev kan inte diskrimineras av en annan elev.

1. Etnicitet

Den första diskrimineringsgrunden är etnicitet. Att diskrimineras på urval av sin etnicitet innebär att en elev missgynnas utifrån elevens nationella tillhörighet, etniska ursprung eller hudfärg.

2. Funktionsnedsättning

Att diskrimineras på urval av sin funktionsnedsättning innebär att en elev missgynnas utifrån att eleven har en varaktig psykisk, fysisk eller intellektuell nedsättning som har uppkommit vid födsel eller förvärvats efter födsel.

3. Kön

Att diskrimineras på urval av sitt kön innebär att en elev missgynnas beroende på om eleven är pojke eller flicka.

4. Könsidentitet eller könsuttryck

Att diskrimineras på urval av sin könsidentitet eller könsuttryck innebär att en elev missgynnas utifrån vilka kläder, kroppsspråk eller beteende eleven har som kan kopplas till dess kön. Transpersoner och personer som inte identifierar sig med något kön omfattas även de av denna diskrimineringsgrund.

5. Religion eller annan trosuppfattning

Att diskrimineras på urval av sin religion eller annan trosuppfattning innebär att en elev missgynnas pga. vilken religion eller annan trosuppfattning som eleven har. Ateism inbegrips av denna diskrimineringsgrund.

6. Sexuell läggning

Att diskrimineras på urval av sin sexuella läggning innebär att en elev missgynnas utifrån att eleven är homosexuell, heterosexuell eller bisexuell.

7. Ålder

Den sista diskrimineringsgrunden är ålder. Att diskrimineras på urval av sin ålder innebär att en elev missgynnas utifrån sin ålder. Att särbehandla elever utifrån dess ålder är dock tillåtet om det finns ett berättigat syfte såsom klassindelning efter ålder.

4. Delaktighet och tillgänglighet

Elevernas delaktighet

Skolans elever har varit delaktiga i kartläggningen via de enskilda samtalen som genomförs varje termin. Eleverna är även delaktiga via elevrådet som är involverade i utvärderingen av årets likabehandlingsplan och i arbetet med nya insatser.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare är delaktiga i kartläggningen via skolrådet. Vi uppmanar vårdnadshavare att tillsammans med sitt/sina barn titta på och diskutera kring den aktuella planen.

Vårdnadshavare har möjligheten att lämna synpunkter och förslag till sitt barns mentor som i sin tur förmedlar detta till skolans likabehandlingsgrupp.

Personalens delaktighet

Skolans personal är delaktiga genom hela processen av skapandet av denna plan. Personalen genomför utvärdering på personalträff, genomför kartläggningen via de enskilda samtalen och föreslår nya insatser på personalträff. Likabehandlingsarbetet lyfts kontinuerligt i arbetslaget.

Tillgänglighet

Denna plan finns tillgänglig på skolans hemsida på www.burlov.se, under mappen likabehandling i Google Drive samt på väggen utanför personalens personalrum.

5. Främjande insatser 18/19

Dalslund 4-6 främjande insatser är det arbete som skolan kontinuerligt gör för att skapa en skolmiljö där elever känner sig trygga och där de får möjlighet att utvecklas och som samtidigt motverkar riskerna för förekomsten av diskriminering och kränkande behandling. Samtliga åtgärder ska vara klara 20 juni 2019.

Uppstarten på läsåret

Terminen startas med två uppstartsdagar där samtliga elever har skoldagar tillsammans med sin mentor. Under läsåret ska vi prova att förstärka med mer mentorstid de första två veckorna för att stärka elevernas relation med sina mentorer och därmed skapa en större trygghet och underlätta övergången till ordinarie undervisning. Dagarna planeras av lärare och ska innehålla värdegrundsarbete, samarbetslekar och andra gruppstärkande aktiviteter.

För att främja en positiv start för årskurs fyra bokas två handledningstillfällen med elevhälsopersonal in klassvis med samtliga pedagoger för årskurs 4 under läsårets första fyra veckor. Närvarande på dessa handledningar är undervisande lärare, specialpedagog och kurator. Skolpsykolog medverkar i mån av tid.

Målet med uppstarten är att eleverna ska få en positiv start på terminen tillsammans med sin klass och ansvariga lärare. Mentorer är ansvariga för att detta görs.

Kooperativt lärande

Dalslund 4-6 arbetar med metoden kooperativt lärande som är en arbetssätt för att främja positiva grupparbeten. Syftet med kooperativt lärande är att utveckla undervisningsstrukturer i klassrummet på ett sätt som gynnar elevernas samarbete och samtalsklimat och som samtidigt stärker klassens gemenskap och relationerna eleverna emellan. Målet med insatsen är att utveckla undervisningsmönstren på ett sätt som gynnar elevernas samarbete och samtalsklimat och som samtidigt stärker klassens gemenskap. Rektor är ansvarig för denna insats.

Rastvärdar

För att minska risken för kränkande behandling och diskriminering använder sig skolan av rastvärdar.

Schemat för var rastvärdarna ska befinna sig uppdateras utifrån kartläggning och finns tillgänglig på andra våningen vid personalrummet. För att främja en positiv skolmiljö kommer ca 30 bänkar och ett 10-tal bord sättas upp på skolgården under sommarlovet. Personalen är **i den mån det är möjligt** rastvärd för det stadium där de undervisar/är mentor

och på samma område varje gång. Rastvärdar uppmuntrar eleverna att vara utomhus på skolgården på rasterna.

Målet är att alla elever ska uppleva trygghet under rasterna oavsett var på skolans område de befinner sig. Rektor på respektive skolenhet är ansvarig för att detta görs.

Arbete mot kränkande behandling på Internet

Internet är numera en naturlig arena för skolans elever och erbjuder både möjligheter och risker. För att främja de möjligheter internet erbjuder och för att förebygga de risker som finns kommer mentorerna i årskurserna 4-6 under läsåret att arbeta utifrån materialet *Jag <3 Internet-lärohandledning för mellanstadiet*. Mentorerna har själva ansvar för att lägga upp arbetet på ett sätt som de finner lämpligt. IT-ansvarig 4-9 går terminsvis på personalkonferens även igenom de populäraste apparna som eleverna använder för att öka eller uppdatera personalens kunskap om ämnet. Då eleverna använder Internet både i och utanför skolan tar mentorer vid behov upp elevernas internetvanor på föräldramöten och i möten med vårdnadshavare för att ha en dialog med föräldrar i dessa frågor.

Målet med denna insats är att elever ska få verktyg för att hantera situationer som kan uppkomma på denna arena. Mentorer är ansvariga för att denna insats görs.

Fadderklasser

Samtliga elever i årskurs 1-9 på skolorna i Åkarp är sammanlänkade som fadderklasser som tillsammans arbetar språkutvecklande. Fadderklasserna träffas minst en gång per termin. Uppdelningen mellan klasserna är 1-4-7, 2-5-8 och 3-6-9.

Fadderklasserna arbetar utifrån språkgarantin och ofta med stöd av digitala verktyg. Mentorerna på respektive stadie kommunicerar innan och delar en uppgift för att skapa något gemensamt. Mentorer planerar utifrån sociala konstellationer och matchar ihop elever i mindre grupper.

Målet med fadderklasserna är att barnen ska känna sig trygga vid stadieövergångar och ha goda kontakter med barnen i de äldre årskurserna. Det är mentorerna i de lägre åldrarna som är ansvariga för denna insats.

Elevråd

Elevråden i årskurserna 4-6 består av elevvalda representanter från varje klass. De övriga eleverna för fram sina åsikter via sin klassrepresentant. Elevrådet träffas cirka en gång i månaden. För att öka fokus på trygghet och trivsselfrågor i elevrådets arbete har beslut tagits att skolans kurator leder elevrådet.

Fritidshemmets forum för delaktighet heter fritidsrådet och består av minst en elev från varje årskurs. Eleverna för fram sina åsikter via representanterna alternativt via önskemålslådan. En pedagog från fritids är ansvarig.

Målet är att skolans elever ska få möjlighet att vara delaktiga i skolmiljön och i skolans likabehandlingsarbete. Elev- och fritidsrådets ansvariga pedagoger är ansvariga för att detta arbete görs.

6. Förebyggande insatser 18/19

Dalslund 4-6 förebyggande åtgärder utgår ifrån den kartläggning som presenterats under föregående rubrik. Skolan kommer att arbeta utifrån följande åtgärder för att avvärja de risker som vår kartläggning visar finns. Samtliga åtgärder ska vara klara 20 juni 2019.

Arbete mot nedsättande språkbruk

Årets kartläggning visar att många pedagoger lyfter fram elevernas språkbruk som ett problem vi behöver arbeta med. All personal ska agera direkt om man hör ett nedsättande eller kränkande språkbruk, dels genom att förklara innebörden av orden men även genom att informera vårdnadshavare. Under mentorstid eller annan tid diskuteras värdegrund och språkbruk med eleverna. Under föräldramötet belyser pedagoger vid behov det språkbruk som förekommer i klassen. Målet är att all personal ska arbeta mot nedsättande språkbruk där begrepp kan upplevas som nedsättande eller kränkande används. All personal på skolan är ansvarig att så görs.

Trygga omklädningsrummen

Kartläggningen visar att ett flertal elever känner sig otrygga i omklädningsrummen. Med anledning av detta kommer vissa byggingsatser att göras i duschrummen.

Idrottslärare uppmanar eleverna att ta med sig sina kläder och väskor in i gymnastiksalen. De rastvärdar som har ansvarsområde Ovalen har ett utökat ansvar att även ha uppsikt över korridorerna direkt utanför omklädningsrummen. Rastvärd beaktar att omklädningsrummet är en känslig plats och agerar därefter. Vid behov kommer det att finnas möjlighet att sätta in kortvariga insatser, i form av personalnärvaro, i klasser där det är oroligt i omklädningsrummen. Målet med insatsen är att eleverna ska känna sig trygga i omklädningsrummen. Rektor, rastvärdar och gymnastiklärare är ansvariga.

Trygga matsalen

Kartläggningen visar att det finns elever som upplever matsalen som otrygg. Alla klasser äter tillsammans med en ansvarig vuxen. Eleverna väntar utanför matsalen för att äta tillsammans. Klasserna sitter i samlad område i den mån det är möjligt för ansvarig personal att få tydlig överblick av sin grupp. Skolpersonal som äter i matsalen men inte har ansvar för en klass bör i största möjliga grad sitta med elever för att trygga matsalen. Det finns schema över matsalstiderna och vilka vuxna som har pedagogiska måltider både i Arken och på andra våningen vid personalrummet.

All personal hjälps åt att skapa en lugn situation i matsalen samt att skolans regler följs. Målet är att alla elever ska uppleva en trygg och lugn situation i matsalen. All personal på skolan är ansvarig för detta.

Organisering av klassernas lokaler

Under kommande läsår ska vi prova att inte längre ha klasserna samlade årskursvis, utan istället åldersblandade. Detta för att underlätta arbetet med skolans normer och värden, samt underlätta för nya elever att finna sig tillrätta på sin nya skola. Detta kommer förhoppningsvis även ha den effekten att eleverna sprider ut sig över större delar av skolgården, vilket vi tror kan bidra till en tryggare rastmiljö.

7. Åtgärdande insatser 18/19

Rutiner kränkande behandling och trakasserier

Åkarps skolor Reviderad på remiss 170802 CeciliaWR, Pia Bang

Den som bevittnar en händelse eller blir uppsökt av elev när en händelse skett:

- Samtalar med de båda parterna var för sig
- Samtalar om möjligt med parterna tillsammans
- Delger mentor info. Använd fullständiga elevnamn, samt klass
- Skriver in händelsen via Vklass in i DF Respons samma dag eller dagen efter.
- Likabehandlingsgruppen får kopia på anmälan i DF Respons och kan begära komplettering i ärendet.

Mentorn:

- Kontaktar hemmet samma dag som händelsen inträffar, om inte annan överenskommelse finns med föräldrarna sedan tidigare.
- Följer upp situationen med eleverna efter 3-4 dagar och dokumenterar det i DF Respons.

Rektorn:

- Läser alla ärenden i DF Respons samma dag de rapporteras in.
- Tilldelar utredningsansvar till mentorer i DF Respons.
- Vidtar de omedelbara åtgärder som krävs beroende på situation.
- Ansvarar för att uppföljning i DF Respons rapporteras in.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Information om att en elev upplevt sig kränkt av en personal kan komma från elev, förälder eller annan personal på skolan. Rektorn ska då informeras direkt. Om det inte med hänsyn till barnets bästa anses olämpligt ska berörd personal även informeras. All personal är skyldig att anmäla kränkningar till skolledningen. Rektor utreder det inträffade och dokumenterar. Vårdnadshavare informeras snarast, om möjligt samma dag. Rektor anmäler kränkningen/diskrimineringen till huvudman i DF Respons.

Då personal är inblandad ansvarar rektor för att uppföljning sker. Samtal med berörd/berörda personal med eller utan medverkan av fackliga företrädare. Rektor är ytterst ansvarig.

8. Utvärdering av insatser 17/18

Utvärderingsmetoder

Av skolans personal

Personalens utvärdering skedde i arbetslagen utifrån en genomgång av årets insatser. Personalen fick i grupper diskutera hur insatserna genomförts och vilka effekter de gett.

Av skolans elever

Elevrådet utvärdering skedde med kurator i elevrådet i april månad.

Av skolans föräldrar

På föräldrarådet i maj träffades representanter från skolan representanter från föräldrar och diskuterade våra insatser.

Analys av utvärderingarna

Utvärderingen visar att språkbruket bland elever har förbättrats under läsåret och att pågående insats har gett effekt. Det har varit positivt att i större grad än tidigare involvera föräldrar i denna fråga. Föräldrar från skolrådet är positiva till att vi arbetar med denna fråga.

Omklädningsrummen är ett fortsatt problemområde och nuvarande insatser har inte varit tillräckliga.

Arbetet med rastvärdar är pågående och vi behöver fortsätta uppmuntra eleverna att vara ute på rasterna. Eleverna önskar att rastvärdarna är mer aktiva på rasterna.

Angående fadderverksamheten finns det ett värde i att olika klasser möts inom faddergrupper och det finns ett behov att samköra upplägget på dessa pass.

Personalen tycker att våra rutiner gällande kränkande behandling fungerar på ett bra sätt. Vi behöver fortsatt påminna varandra att följa upp de ärenden som vi har registrerat i DF Respons.

9. Kartläggning 17/18

Kartläggningsmetoder

Enkätundersökning av studiero

Sedan våren 2017 har Dalslund 4-6 tillsammans med övriga skolor i Åkarp haft studiero som ett prioriterat område, då god studiero främjar en miljö fri från kränkande behandling och diskriminering. Arbetet följer den struktur som Skolinspektionen använt och rekommenderat i arbetet med sin rapport *Skolans arbete för att säkerställa studiero* (2016).

Skolan har för andra året i rad låtit alla elever fylla i en enkät i varje ämne, under två veckor i mars, för att mäta faktorer som är viktiga avseende studieron. Resultaten analyseras sedan i arbetslagen och följs upp med att representanter i EHT genomför lektionsobservationer hos lärarna med syftet att ge formativ återkoppling avseende samma faktorer. Analyserna ska visa vilka områden som kan stärkas för att ytterligare förbättra studieron.

Statistik från DF Respons

De kränkningar, trakasserier och diskrimineringsfall som inträffar under läsåret skrivs in i programmet DF Respons. Löpande under läsåret sammanställs statistik över inkomna ärenden. I denna statistik är det möjligt att se till exempel när på dagen flest kränkningar sker, var de sker och vilken typ av kränkning det är. Detta kan sedan ligga till grund för insatser.

Mentorerna genomför enskilda samtal

Sedan två år tillbaka genomför mentorerna enskilda samtal med sina mentorselever en gång per termin utöver utvecklingssamtalet. De enskilda samtalen har fokus på trygghet och trivsel och elevernas upplevelse av diskriminering och kränkande behandling. Frågor ställs också kring vilka platser på skolan som upplevs som trygga respektive otrygga. Dessa samtal har två syften - dels får mentorn kunskap om aktuell status i sin klass och kan agera om det finns behov, och dels sammanställs och analyseras resultaten som en del av kartläggningen i likabehandlingsarbetet.

Enskilda samtal fritidshemmet

Enskilda samtal genomförs även i fritidshemmet en gång per termin. Det är samma frågeunderlag som i samtalen mentor genomför men med fokus på just på fritidshemstiden, som till sin karaktär är friare än skoldagen.

Analys av Kartläggning

Omklädningsrummen

Trots pågående insats lyfts genomgående omklädningsrummen upp som ett område där det inträffar konflikter och där eleverna inte känner sig otrygga. Detta omfattar både killarna och tjejernas omklädningsrum. Under läsåret har 14 ärenden om kränkande behandling dokumenterats inträffa i omklädningsrummen.

Det kommer upp flera faktorer som bidrar till att många elever inte känner sig trygga i omklädningsrummet. Vissa uppfattar omklädningsrummen som smutsiga. Att personal inte är närvarande ökar riskerna för att det inträffar konflikter i omklädningsrummen.

Raster

Rasterna är ett område som mentorerna lyfter fram som ett område skolan måste arbeta vidare med. Under året har 91 incidenter rapporterats inträffa under rasten och 61 incidenter rapporterats i DF Respons på skolgården.

De områden på rasterna som elever anser som otrygga är Ovalen, fotbollsplanen vid lilla Dalslundskolan och basketplanen. Bandyplanen lyfts fram som ett annat otryggt område där det uppstår kränkningar. På fritidshemmet benämns pingisbordet som en otrygg plats. På dessa områden förekommer det även problematiskt språkbruk när eleverna kommer i affekt. Sammanfattningsvis är detta platser där flera elever samlas för att tävla i en sport, och detta kan leda till konflikter.

Personal upplever att det är ett problem att få eleverna att gå ut på rasterna. När rastvärdarna är inne och försöker få elever att gå ut uppstår det kränkningar utomhus och elever upplever att rastvärdarna inte är närvarande ute. Detta är något vi behöver arbeta med. Elever och personal ser ett behov av att rastvärdarna är mer aktiva på rasterna.

Diskriminering

Utifrån de enskilda samtalen så har mentorerna funnit ett fåtal risker i vår verksamhet som uppmuntrar till eller normaliserar diskriminering.

De situationer som nämns som en risk att elever utifrån ålder blir diskriminerade när de spelar fotboll på ovalen. En pedagog lyfter en oro att elever normaliserar uttryck för de olika diskrimineringsgrunderna som skällsord och att vuxna på skolan behöver uppmärksamma och markera mot detta beteende.

Kränkande behandling på internet

Kränkande behandling på Internet är en fråga som berörts inom de enskilda samtalen. Generellt uppger pedagogerna att majoriteten av eleverna inte upplever sig kränkta på Internet. Många pedagoger upplever en klar minskning i dessa typer av kränkingsärenden sedan skolan tog beslutet att låsa in elevernas privata telefoner under skoltid.

Vid enstaka tillfällen har kränkningar inträffat via ett spel som eleverna spelar och vid andra tillfällen har det skapats grupper på snapchat som varit taskiga mot en individ.

Studiero

Kartläggningen gällande studiero visade att eleverna generellt sett var mycket nöjda med sin studiero. Eleverna hade fyra svarsalternativ och ett Vet ej-alternativ. Nedanstående är exempel på resultat där eleverna svarat Instämmer helt eller instämmer till stor del:

- 92% Min lärare bryr sig om hur det går för mig
- 91% Min lärare ser till att jag förstår vad jag ska lära mig
- 93% Min lärare ger mig hjälp när jag inte förstår
- 88% Min lärare ser till att jag kan koncentrera mig på mitt arbete

Vid analysen har jämförelser gjorts mellan årskurserna, mellan ämnena och mellan lärarna. Det är små skillnader och de mönster som framträder kan bero på tillfälligheter, både avseende mellan årskurserna, mellan ämnen och mellan olika lärare. I det totala materialet kan man se att vi ligger något lägre avseende delaktighet och avseende varierade arbetsätt.

- 74% Min lärare låter oss komma med förslag på hur vi ska arbeta med arbetsområdet
- 66% Jag kommer med idéer på hur vi ska arbeta med arbetsområdet
- 83% Min lärare ser till att jag får arbeta på olika sätt på lektionerna

